

Балалардың психологиялық дамуының көрсеткіші (4-5 жас) 2023-2024 оқу жылы

Топ атауы :Ересек «Мазайка»

Психолог: Ерғали Ә.С.

Балалардың аты-жөні	Қабылдау	Зейін	Ес	Ойлау			
	Әдіс «Суретте қандай заттар жасырын ған?»	Әдіс «Айырмаш ылығын тап»	Әдіс «Суреттерді есіне сақта» (көріп е.с.)	Әдіс «Қисын- сыздық»	Әдіс «Жыл мезгілдері»	Әдіс «Бір сөзбен ата»	Әдіс «Байланыст ы тап»
Ермұханқызы Мадина	жоғары	жоғары	орт.жоғары	орт.жоға	орт.жоғары	орт.жоғары	орт.жоғары
Бейбіт Ислам	орт.жоғары	орт.жоғары	орт.жоғары	орташа	орт.жоғары	орт.жоғары	орт.жоғары
Баянғали Жанерке	орташа	орт.жоғары	орташа	орт.жоға	орт.жоғары	орташа	орт.жоғары
Батырхан Мариям	жоғары	орт.жоғары	жоғары	жоғары	орт.жоғары	жоғары	орт.жоғары
Бақтығали Ұлбибі	орт.жоғары	жоғары	орт.жоғары	жоғары	жоғары	орт.жоғары	жоғары
Асқар Мансұр	орташа	орт.жоғары	орташа	орт.жоға	орт.жоғары	орташа	орт.жоғары
Амантай Юсуф	орт.жоғары	жоғары	орт.жоғары	орт.жоға	жоғары	орт.жоғары	жоғары
Амантай Исмайил	орт.жоғары	орт.жоғары	орт.жоғары	орташа	орт.жоғары	орт.жоғары	орт.жоғары
Ади Ханбибі	орт.жоғары	орт.жоғары	орт.жоғары	орт.жоға	орт.жоғары	орт.жоғары	орт.жоғары
Талғатов Алихан	орташа	орт.жоғары	орташа	орташа	орт.жоғары	орташа	орт.жоғары
Мурзабекова Аида	жоғары	орташа	жоғары	жоғары	орташа	жоғары	орташа
Мұрадымов Арыстан	орт.жоғары	орт.жоғары	орт.жоғары	орташа	орт.жоғары	орт.жоғары	орт.жоғары
Дюсенова Сафина	орт.жоғары	жоғары	орт.жоғары	орт.жоға	орт.жоғары	орт.жоғары	орт.жоғары
Вруцкий Арсени	орташа	орт.жоғары	орташа	орт.жоға	орташа	орташа	орт.жоғары
Асетов Расул	орташа	орт.жоғары	орташа	орт.жоға	орт.жоғары	орташа	орт.жоғары
Саматұлы Азат	жоғары	орт.жоғары	жоғары	орт.жоға	орт.жоғары	жоғары	орт.жоғары
Сабит Бекзат	орт.жоғары	орт.жоғары	орт.жоғары	орт.жоға	орт.жоғары	орт.жоғары	орт.жоғары
Ондасынова Ясмина	орт.жоғары	орт.жоғары	орташа	орт.жоға	орташа	орт.жоғары	орт.жоғары
Суеров Дениз	орт.жоғары	орт.жоғары	орт.жоғары	орташа	орт.жоғары	орт.жоғары	орт.жоғары
Қуанғали Назкен	орт.жоғары	жоғары	орт.жоғары	орт.жоға	орт.жоғары	орт.жоғары	орт.жоғары

Мектепке оқуға дайындық.

Баланың мектепке даярлығын анықтайтын 5 бағыт: танымдық қабілеті, дене күшінің дамуы, оқуға ынтасы, көңіл-күйі, ерік сапаларының қалыптасуы – мектептік кемелді құрайды.

Жалпы **дене дамуына** баланың дене бітімінің - бойы, салмағы, бұлшық ет толысуы, көкірек қуысының көлемі, тері жамылғысы т.т. қалыпты мөлшерге сәйкес келуі және көз жанары, естуі, қымил-қозғалысы, әсіресе қолы мен саусақтарының нәзік қимылы, жүйке жүйесінің қозу мен тежелу жағдайы, сондай-ақ жалпы денсаулығы жатады (Р.В. Овчарова, М.Р. Битянова, А.Л. Венгер).

Мектептік оқуға жетілу баланың физикалық және психикалық дайындығынан анықталады. Әлеуметтік жетілу – бұл қоғамдық жүйеде орнының ауысуына баланың дайындық дәрежесі, яғни оқушы жағдайын қабылдауы. Бала алғаш рет өзін оқушы сезініп, әлеуметтік қоғаммен қарым-қатынас жасайды. Мектептегі сынып оқушыларымен және мұғаліммен тіл табысу белгілі – бір қоғамдық мәселені өзі шеше алуы болып табылады. Нақтырақ айтсақ, қоршаған орта қоғамымен қарым-қатынас жасай отырып, оқу процесіндегі өзіне қатысты мәселені шешеді.

Танымдық даярлық мазмұнына баланың сөздік қоры, көзқарас деңгейі, арнайы іскерліктермен қоса, танымдық процестерінің даму деңгейі, олардың «жақын арадағы даму аймағына» бағытталуы, көрнекі-бейнелік ойлаудың жоғары деңгейлері, оқу міндетін ерекшелеп бөле алуы мен оны әрекеттің дербес мақсатына айналдыра алу іскерлігі жатады. Оқу үшін танымдық жақтар барабар және өзіндік ерекшеліктерге сай болатын болса, оқуға деген коммуникативті дайындық үлкендермен араласудың мотивтерімен қамтамасыз етіледі деп айтуға болады.

Еріктік даярлық – бала алдына мақсат қойып, шешім қабылдап, іс-әрекетін жоспарлап, оны жүзеге асыруға күш жұмсай алса, осы жолда кездескен кедергілерді жеңсе – қалыптасқан деп есептеледі. Ерік-жігердің басты мәселелерінің бірі болып адам өз өмірінің түрлі кезеңдерінде қабілетті болатын нақты еріктік әрекеттер мен қимылдардың мотивациялық шарттылығы туралы мәселе табылады. Сондай-ақ мектеп жасына дейінгі баланың еріктік регуляцияларының интеллектуалдық және моральдық негіздері туралы мәселе де шешуді талап етеді.

Көңіл-күй даярлығына «оқушының ішкі жағдайы» деп аталатын әлеуметтік қатынастың; оқу әрекеті үшін қажетті адамгершілік қасиеттер тобының; сондай-ақ баланың құрдастарымен, үлкендермен қарым-қатынас сапасының қалыптасуы жатады.

Баланың оқуға ынтасы, ықыласы мектепке психологиялық даярлық диагностикасы бағыттары мазмұнындағы **мотивтік даярлықты** құрайды.

Баланы мектепке психологиялық жағынан даярлығы міндетті түрде баланың биологиялық жасымен тығыз байланысты. Мектептік кемелді анықтайтын бағыттар ішіндегі баланың дене күші даярлығы бағыты тікелей жас мөлшеріне тәуелді. Білім игеру барысында аса қажет жазу –сызуды меңгеру үшін қолдың саусақтарының нәзік қимылы, икемділігі, бойы мен салмағының мөлшері – осының бәрі баланың нақты жасын көрсететін биологиялық жетілу белгілері.

Осыған байланысты мектепке дейінгі балалардың мектепке оқуға дайындығын анықтау тесті жүргізілді.

Анықтама

«Мазайка» ересек тобы балаларының
Мектепке дайындық туралы әңгіме тесті.
(С.А.Банковтың ұсынысы бойынша әңгімелесу)
(2023-2024 о.ж.)

Баланың оқушы ретінде ішкі дайындық деңгейі	Мінездеме	Нәтижелер
Жеткілікті деңгей 50%	Баланың мектепке оқу бағдарламаларын қабылдауы және мектепке деген ішкі жағымды қатынасы айқындалған,оқушы ретінде ішкі дүниесі толық қалыптасқан.	10-9 балл
Бастапқы деңгей 50%	Негізгі мектептің өмірінің сыртқы атрибутикасына баланың қызығушылығы (оқушының бастапқы айқындамасының ішкі құрылымының деңгейі)	8-5 балл
Төмен деңгей 0%	Бала мектепке әуестенбейді,оқушының ішкі айқындамасы белгілі нысанға төмен келтірілген.	4-0 балл

Нәтижелер:

Жеткілікті деңгей: Оқуға ынтасы бар балалар оқудың өзіне бағытталуы мүмкін (бұл қуантатын жағдай).

Бастапқы деңгей:сыртқы атрибуттарға (әдемі форма,сөмке,қуанышты достар және қоңыраулар,үзілістер және т.с.) баланың қызығушылығы.

Төмен деңгей:Балалардың мектепке барғысы келмеуінің себебі мектептегі қатаң тәртіптен қорқу немесе өзіне деген сыншыл пікір,сонымен қатар үйреншікті жағдаймен қоштасқысы келмейді (мектепке дейінгі жас), жаңа нәрсеге деген қорқынышпен байланысты болуы мүмкін.

Анықтама

«Мазайка» ересек тобы балаларының
« Балалардың психоәлеуметтік жетілуі» тесті.
(С.А.Банковтың ұсынысы бойынша әңгімелесу тесті)

Нәтижелердің жалпы бағалануы:Қорытынды ұпай барлық бөлім бойынша жалпы ұпайларды жинақтаумен есептеледі.

24-29 ұпай –бала мектепке дайын.

50%

20-23 ұпай-мектепке дайындықтың орташа деңгейі.

45%

15-19-ұпай-мектеп өміріне әзірге дайын емес.

5%

Баланың дамуы қойылатын талаптар мен тіршілік жағдайларының өзіне тән ерекшеліктерімен, оның айналасындағылармен қарым-қатынас ерекшеліктерімен, баланың жеке басының психологиялық құрылымы дамуының деңгейімен, білім мен ойлауының даму дәрежесімен, белгілі бір физиологиялық ерекшеліктердің жиынтығымен сипатталады.

Нақ осындай қарым-қатынастар жүйесі негізінде бала белгілі бір дағдыларды игереді, онда қарапайым дәрежедегі ұғымдар қарастырылады, үлкендермен қарым-қатынас жасау тәсілдері байиды, тілі жетіледі т.с.с. Осының барлығы баланың дербес іс-әрекеттер жасау мүмкіндігінің кеңейюіне, демек, айналасындағылармен қарым- қатынас жасау тәсілдерінің өзгеруіне негіз болады. Балалардың әлеуметтік жетілуіне, дүниетанымын кеңейттіруге,үлкендермен және құрбы-құрдастарымен көбірек қарым-қатынаста болуды қажет етеді.

Анықтама
 «Ласточка» мектепалды даярлық тобы балаларының
 Мектепке дайындық туралы әңгіме тесті.
 (С.А.Банковтың ұсынысы бойынша әңгімелесу)
 (2023-2024ж.)

Нәтижелер:

Баланың оқушы ретінде ішкі дайындық деңгейі	Мінездеме	Нәтижелер
Жеткілікті деңгей 45%	Баланың мектепке оқу бағдарламаларын қабылдауы және мектепке деген ішкі жағымды қатынасы айқындалған,оқушы ретінде ішкі дүниесі толық қалыптасқан.	10-9 балл
Бастапқы деңгей 45%	Негізгі мектептің өмірінің сыртқы атрибутикасына баланың қызығушылығы (оқушының бастапқы айқындамасының ішкі құрылымының деңгейі)	8-5 балл
Төмен деңгей 10%	Бала мектепке әуестенбейді,оқушының ішкі айқындамасы белгілі нысанға төмен келтірілген.	4-0 балл

Жеткілікті деңгей: Оқуға ынтасы бар балалар оқудың өзіне бағытталуы мүмкін (бұл қуантатын жағдай).

Бастапқы деңгей:сыртқы атрибуттарға (әдемі форма,сөмке,қуанышты достар және қоңыраулар,үзілістер және т.с.) баланың қызығушылығы.

Төмен деңгей:Балалардың мектепке барғысы келмеуінің себебі мектептегі қатаң тәртіптен қорқу немесе өзіне деген сыншыл пікір,сонымен қатар үйреншікті жағдаймен қоштасқысы келмейді (мектепке дейінгі жас), жаңа нәрсеге деген қорқынышпен байланысты болуы мүмкін.

(С.А.Банковтың ұсынысы бойынша әңгімелесу тесті)

Нәтижелердің жалпы бағалануы:Қорытынды ұпай барлық бөлім бойынша жалпы ұпайларды жинақтаумен есептеледі.

Анықтама
«Ласточка» ересек тобы балаларының
« Балалардың психоэлеуметтік жетілуі» тесті.

24-29 ұпай –бала мектепке дайын.
45 %

20-23 ұпай-мектепке дайындықтың орташа деңгейі
45%

15-19ұпай-мектеп өміріне әзірге дайын емес
10%

**«Ақбота» бөбекжайының «Мазайка» ересек тобының мектепке оқуға
психологиялық-педагогикалық дайындық тест қорытындысы**

№	Баланың аты-жөні	Мектепке дайындық туралы әңгіме қорытындысы	Баланың психоәлеуметтік жетілу тест қорытындысы
1.	Ермұханқызы Мадина	Негізгі мектептің өмірінің сыртқы атрибутикасына баланың қызығушылығы (оқушының бастапқы айқындамасының ішкі құрылымының деңгейі).	24,5 ұпай.
2.	Бейбіт Ислам	Баланың мектепке оқу бағдарламаларын қабылдауы және мектепке деген ішкі жағымды қатынасы айқындалған,оқушы ретінде ішкі дүниесі толық қалыптасқан.	22,5 ұпай.
3.	Баянғали Жанерке	Баланың мектепке оқу бағдарламаларын қабылдауы және мектепке деген ішкі жағымды қатынасы айқындалған,оқушы ретінде ішкі дүниесі толық қалыптасқан.	23 ұпай.
4.	Батырхан Мариям	Негізгі мектептің өмірінің сыртқы атрибутикасына баланың қызығушылығы (оқушының бастапқы айқындамасының ішкі құрылымының деңгейі).	18 ұпай.
5.	Бақтығали Ұлбибі	Баланың мектепке оқу бағдарламаларын қабылдауы және мектепке деген ішкі жағымды қатынасы айқындалған,оқушы ретінде ішкі дүниесі толық қалыптасқан.	25 ұпай.
6.	Асқар Мансұр	Баланың мектепке оқу бағдарламаларын қабылдауы және мектепке деген ішкі жағымды қатынасы айқындалған,оқушы ретінде ішкі дүниесі толық қалыптасқан.	24 ұпай.
7.	Амантай Юсуф	Баланың мектепке оқу бағдарламаларын қабылдауы және мектепке деген ішкі жағымды қатынасы айқындалған,оқушы ретінде ішкі дүниесі толық қалыптасқан.	26 ұпай.
8.	Амантай Исмайил	Бала мектепке әуестенбейді.Оқушының ішкі айқындамасы белгілі нысанға төмен келтірілген.	22 ұпай.
9.	Ади Ханбибі Ж	Негізгі мектептің өмірінің сыртқы атрибутикасына баланың қызығушылығы (оқушының бастапқы айқындамасының ішкі құрылымының деңгейі).	24ұпай.
10.	Талғатов Алихан	Негізгі мектептің өмірінің сыртқы атрибутикасына баланың қызығушылығы (оқушының бастапқы айқындамасының ішкі құрылымының деңгейі).	22 ұпай
11.	Мурзабекова Аида	Негізгі мектептің өмірінің сыртқы атрибутикасына баланың қызығушылығы (оқушының бастапқы айқындамасының ішкі	27 ұпай

		құрылымының деңгейі).	
12.	Мурадымов Арыстан	Баланың мектепке оқу бағдарламаларын қабылдауы және мектепке деген ішкі жағымды қатынасы айқындалған,оқушы ретінде ішкі дүниесі толық қалыптасқан.	24 ұпай
13.	Дюсенова Сафина	Баланың мектепке оқу бағдарламаларын қабылдауы және мектепке деген ішкі жағымды қатынасы айқындалған,оқушы ретінде ішкі дүниесі толық қалыптасқан.	25 ұпай.
14.	Вруцкий Арсени	Баланың мектепке оқу бағдарламаларын қабылдауы және мектепке деген ішкі жағымды қатынасы айқындалған,оқушы ретінде ішкі дүниесі толық қалыптасқан.	24 ұпай.
15.	Асетов Расул	Баланың мектепке оқу бағдарламаларын қабылдауы және мектепке деген ішкі жағымды қатынасы айқындалған,оқушы ретінде ішкі дүниесі толық қалыптасқан.	26 ұпай.
16.	Саматұлы Азат	Негізгі мектептің өмірінің сыртқы атрибутикасына баланың қызығушылығы (оқушының бастапқы айқындамасының ішкі құрылымының деңгейі).	26,5 ұпай
17	Сабит Бекзат	Баланың мектепке оқу бағдарламаларын қабылдауы және мектепке деген ішкі жағымды қатынасы айқындалған,оқушы ретінде ішкі дүниесі толық қалыптасқан.	25 ұпай.
18	Ондасынова Ясмина	Баланың мектепке оқу бағдарламаларын қабылдауы және мектепке деген ішкі жағымды қатынасы айқындалған,оқушы ретінде ішкі дүниесі толық қалыптасқан.	24 ұпай.
19	Суеров Дениз	Баланың мектепке оқу бағдарламаларын қабылдауы және мектепке деген ішкі жағымды қатынасы айқындалған,оқушы ретінде ішкі дүниесі толық 20қалыптасқан.	26 ұпай.
20	Қуанғали Назкен	Негізгі мектептің өмірінің сыртқы атрибутикасына баланың қызығушылығы (оқушының бастапқы айқындамасының ішкі құрылымының деңгейі).	26,5 ұпай

Балалардың темпераментін бақылауға арналған әдіс түрі.
(Б.С. Волков, Н.В.Волкова)
Ересек «Мазайка» тобы

2023-2024 о.ж.

№	Балалардың аты-жөні	халерик	сангвининк	флегматик	Меланхолик
1	Ермұханқызы Мадина			*	
2	Бейбіт Ислам			*	
3	Баянғали Жанерке		*		
4	Батырхан Мариям			*	
5	Бақтығали Ұлбибі		*		
6	Асқар Мансұр			*	
7	Амантай Юсуф			*	
8	Амантай Исмайил			*	
9	Ади Ханбибі Ж			*	
10	Талғатов Алихан		*		
11	Мурзабекова Аида		*		
12	Мұрадымов Арыстан			*	
13	Дюсенова Сафина			*	
14	Вруцкий Арсени		*		
15	Асетов Расул		*		
16	Саматұлы Азат		*		
17	Сабит Бекзат			*	
18	Ондасынова Ясмина			*	
19	Суеров Дениз			*	
20	Қуанғали Назкен			*	

Психолог: Ерғали Ә.С.

Балалардың темпераментін бақылауға арналған әдіс түрі
(Б.С. Волков, Н.В.Волкова)
Ересек «Ласточка» тобы

2023-2024 о.ж.

№	Балалардың аты-жөні	халерик	сангвининк	флегматик	Меланхолик
1	Чиркова София		*		
2	Хусаинова Адема		*		
3	Тасмуханов Арлан		*		
4	Суйерова Лилия			*	
5	Суеров Дениз			*	
6	Байсариєв Мансур		*		
7	Серік Дария		*		
8	Сенчило Димитрий		*		
9	Полонский Данил		*		
10	Лященко Николай		*		
11	Любавин Даниил			*	
12	Қапєт Нұриман		*		
13	Қанат Көзайым		*		
14	Карасикова Ева		*		
15	Джумағали Азамат			*	
16	Даулиева Айым		*		
17	Дархан Сәулехан			*	
18	Голохвастов Иван				*
19	Ихласұлы Ильхан			*	
20	Иманғалиева Динара		*		

Психолог:Ерғали Ә.С.

Балалардың темпераментін бақылауға арналған әдіс түрі
(Б.С. Волков, Н.В.Волкова)
«Бәйтерек ортаңғы тобы, 2023-2024 о.ж.

№	Балалардың аты-жөні	халерик	сангвининк	флегматик	Меланхолик
1	Габдушев Адиег		*		
2	Асылбекқызы Көзайым		*		
3	Шандаев Даниэль			*	
4	Шадияр Аяжан		*		
5	Худайбергенов Захар		*		
6	Жарас Нұрым			*	
7	Талғатова Райана			*	
8	Сағындық Раяна		*		
9	Касенов Талғат		*		
10	Насыпқалиев Мирас			*	
11	Құрманғазы Сафия		*		
12	Амантай Найля		*		
13	Джуманиязов Нұрмұхаммед			*	
14	Кажмуратова Аружан			*	
15	Игликова Элина		*		
16	Жоламан Асылым			*	
17	Губайдуллина София			*	
18	Ғарифолла Заңғар			*	
19	Байсариева Ясмина			*	
20	Дюсенов Алас		*		
21	Дюсембеева Даяна			*	

Психолог: Ерғали Ә.С.

**Балалардың темпераментін бақылауға арналған әдіс түрі
(Б.С. Волков, Н.В.Волкова)
бойынша 2023-2024 оқу жылында жүргізілген жұмыстың
нәтижесіне топтар бойынша
анықтамасы**

№	Топ атауы	халерик	сангвининк	флегматик	Меланхолик
1	«Бәйтерек» ортаңғы тобы		10-47,6%	11-52,3%	
2	«Ласточка» ересек тобы		13-65%	6-30%	1-5%
3	«Мазайка» ересек тобы		7-35%	13-65%	0%

Балабақшадағы мектепке дейінгі ортаңғы және ересек 3 –топ бойынша ,61 баламен психолог тарапынан темпераментін анықтау үшін бақылау жұмысы толық қанды жүргізілді . балабақша балаларының арасында халерик темпераменті бара балалалар анықталған жоқ, Сангвининк бала саны жалпы балалардың -30-нан анықталды және жалпы балалалардың 49,2% пайзын құрайды, ал, флегматик балалар саны 30 , жалпы балалардың 49,2 % пайызын , ал меланхолик темпераметі бойынша 1 бала-жалпы балалардың 1,6% құрайды.

Психолог: Ерғали Ә.С.